

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika Fokusa i
Reformista

Zagreb, 6. ožujka 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, drugo čitanje, P.Z.E. br. 615

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, drugo čitanje, P.Z.E. br. 615, podnosimo sljedeće

AMANDMANE

AMANDMAN I.

Članak 32. kojim se dodaje naslov iznad članka i članak 307.a se briše.

Obrazloženje

Navedenim člankom Vlada Republike Hrvatske uvođenjem novog kaznenog djela želi spriječiti medijsku objavu informacija iz istraga koje bi naštetile prvenstveno HDZ-u te činile političku štetu Vladi RH.

Razlog tome je što su mediji otkrili niz afera koje su dovele do kaznenopravnih postupaka koji su provedeni protiv visokih državnih dužnosnika iz HDZ-a.

Razvidno je da su utvrđene kazne, a to je do pet godine zatvora, iznimno visoke, što potvrđuje razmišljanje da se želi uvesti medijska šutnja.

Uvođenjem novog kaznenog djela po službenoj dužnosti bi se provela službena istraga u kojoj bi se nedvojbeno ispitivali novinari, utvrđivale činjenice kroz pregledavanje elektronske i drugih oblika komunikacije, a u koliko bi novinar htio prije objave potvrditi istinitosti informacije svatko tko bi mu bilo što potvrdio bio bi supočinitelj.

Protiv ovakvog prijedloga ovog kaznenog djela izvedeno je niz kritika, ali i prosvjeda od strane novinarskih udruga te reakcija Vijeća Europe gdje navode da Vlada Republike Hrvatske pokušava ograničiti pravo medija da zaštite svoje izvore i kritiziraju sudove i tužitelje.

Slijedom gore navedenog smatramo da navedeni članak treba brisati u cijelosti.

Predmet: Amandman na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, drugo čitanje, P.Z.E. br. 615

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, drugo čitanje, P.Z.E. br. 615, podnosimo sljedeći

AMANDMAN II.

Na članak 28.

U izmijenjenom članku 205. stavci 1.i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Tko usmrti životinju bez opravdanog razloga ili je teško zlostavlja, nanosi joj nepotrebne boli ili je izlaže nepotrebnim patnjama te tko uzgaja, prodava ili preda drugome psa za borbe, obučava pse za borbe, organizira borbe pasa, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama pasa, kao gledatelj prisustvuje borbama pasa ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.”

„(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, bezobzirne osvete, mržnje, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora do pet godina.”

Obrazloženje:

Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji pasa za borbe, što potiče recidivizam. Vrlo su raširene po cijeloj Hrvatskoj, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladenja i parenja pasa, kojim se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju

videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu rasonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa.

Kako borbe pasa imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranjem borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine.

Razvili su se novi pojavni oblici zlostavljanja životinja koji svojom težinom i društvenom opasnošću zahtijevaju znatno strože kažnjavanje. Za usporedbu, sada je npr. za kazneno djelo „Oštećenje tuđe stvari” propisana kazna zatvora do pet godina, dok je i za najgore mučenje i ubijanje životinja (živih bića) maksimalna kazna godinu dana. Gornja granica kazne zatvora od samo jedne godine dovodi i do kratkog zastarnog roka. To se pokazalo problematičnim u nedavnom medijski jako eksponiranom slučaju Ivora Ivaniševića, zaposlenika Europskog parlamenta, koji je višestruko silovao svoje pse. Kako je vješto izbjegavao prisustvovanje raspravama, to je u konačnici dovelo do nastupa apsolutne zastare i time do nekažnjavanja počinitelja, što je nedopustivo. No zakonodavstva drugih država omogućavaju veću maksimalnu predviđenu kaznu već za samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Ovaj slučaj, a nažalost mnogo je sličnih koji šokiraju brutalnošću prema životinjama, ukazuje na potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja takvih kaznenih djela. Predložena kazna zatvora do tri godine odnosno do pet godina za djela u izmijenjenom članku 205. stavcima 1.i 2. omogućila bi sucima mogućnost izricanja adekvatne kazne zatvora za najteže oblike ovog kaznenog djela, a to bi se odrazilo i na duljinu rokova zastare kaznenog progona.

Potpredsjednik Kluba zastupnika Fokusa i Reformista
Damir Bajš

